



ОБЩИНА ГУРКОВО

ГОДИШНА ПРОГРАМА

**ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ
В ОБЩИНА ГУРКОВО ЗА 2019 ГОДИНА**

**ГР. ГУРКОВО
Ноември 2018 г.**

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма за развитие на читалищната дейност в община Гурково за 2019 година се създава в изпълнение на чл.26а, ал.2 от Закона за народните читалища, въз основа на направените от читалищата в община Гурково предложения за дейността им през 2019 г. и е съобразена със стратегическите документи за развитието на общината.

Изготвянето на Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Гурково за 2019 година цели обединяване на усилията за по нататъшно развитие и утвърждаване на читалищата като важни обществени институции, реализиращи културната идентичност на общината, региона и страната в процесите на всеобхватна глобализация.

Програмата ще подпомогне и популяризира годишното планиране и финансиране на читалищните дейности.

I. РЕСУРСИ

В община Гурково има регистрирани 3 читалища. Те са вписани и в Регистъра на народните читалища към Министерството на културата.

Читалищата са традиционни самоуправляващи се български културно – просветни сдружения в населените места, които изпълняват задачи от държавната и общинска културна политика.

Субсидиите на читалищата се разпределят при строго спазване на Закона за народните читалища и изработения от Министерството на културата и съгласуван с Министерството на финансите и НСОРБ „Механизъм за разпределяне на общинската субсидия за читалищата”.

С решение на Общински съвет – Гурково е отстъпено правото на безвъзмездно ползване върху сградите на всички читалища.

Народните читалища са основен и стабилен фактор в развитието на местната култура в частност и като цяло на българската култура. Все повече те се очертават не само като културни центрове, но и като такива на гражданското общество.

Проблемите, които стоят пред трите читалища са :

1. Обогаляване на дейността, усъвършенстване на предлаганите продукти и услуги.

2. Привличане на нови и главно млади читалищни членове, разширяване на социалния състав.

3. Квалификация на кадрите.

4. Нов тип мениджмънт.

За решаването на проблемите, описани по – долу се изисква активно партньорство с местните власти и Министерството на културата:

1. Остарялата материално-техническа база и недостиг на средства за ремонт и поддръжка.

2. Компютъризацията на читалищата и достъп до интернет.

3. Осигуряване от Министерството на културата на възможност за ежегодно увеличаване на субсидираните бройки или увеличаване на базата на една щатна бройка, за да е възможна финансова подкрепа на нови дейности.

II. ПРИОРИТЕТИ

➤ Основни акценти:

1. Ориентиране в променената среда;

2. Вземане на решение за осъвременяване на читалищната дейност:

- Като организация на гражданското общество;

Читалището – институция за реализиране, потребностите на младото поколение;

- Развитие и усъвършенстване на културната дейност в читалището и подобряване стила и методите на работа с цел развитие на интеграционните процеси в духовната сфера;

- Привлекателно място, утвърдено като фактор за обществена промяна и средище на знанието.

➤ Управленски политики:

- Взаимоотношения с местните власти;

- Местните общности;

- Лидери в културната общност;

➤ Задачи:

1. Разгръщане на културно-просветна дейност на читалищата сред населението;

2. Прилагане на иновативни подходи и методи на работа за повишаване на читателския интерес;

3. Библиотеките да се развиват като средище за информация, комуникация, обучение, знания и културна дейност;

4. Дейности за разкриване и опазване на културното наследство на нашия край;

5. Актуализиране на летописните книги.

III. Стратегически насоки за организационно развитие на читалищата, към:

Приоритет 1: *Управление на човешките ресурси /членове, доброволци и услуги/ развитието на човешките ресурси и за социалното сближаване и борба със социалната изолация/*

Приоритет 2: *Сътрудничество и управленска практика /сътрудничество с местната власт и бизнеса/ Популяризира и насърчава партньорството и активната гражданска позиция, като така се привеждат в действие европейски ценности като солидарност и недискриминация.*

Приоритет 3: *Техническо обезпечаване*

IV. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Приоритет 1: Членове, дейности, доброволци и услуги

Превръщане на читалищата в съвременни културно-информационни центрове, предоставящи необходимия набор от услуги за гражданите и бизнеса. Включване на интересни форми за привличане на млади хора като членове на читалището и като самодейци.

Управление на човешките ресурси

Основна цел :

Състоянието на човешките ресурси в една организация е ключов фактор, който оказва влияние върху всички останали нейни елементи и параметри – ефективност, адаптивност, адекватност.

1. Изследване - ясна система за оценяване на представянето на персонала;
2. Дългосрочна и краткосрочна стратегия за обучение на всички нива на персонала за реализиране на следните специфични цели:

- развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност;

- възпитаване и утвърждаване на национално самосъзнание;

- осигуряване на достъп до информация и активиране на информационните услуги на гражданите и бизнеса;

- поемане на социални ангажименти на читалищата , чрез мобилизиране на членовете си, институции и мрежа от доброволци.

Подходи:

1. Провеждането на широко мащабни консултации за нови форми на европейско управление;

2. Интегриран проектен подход за аналитично, програмно и перспективно мислене за целево разработване на адекватни на нуждите публично-институционални тематични политики.

Приоритет 2. Сътрудничество и управленска практика с местната власт и бизнеса

Основна цел:

Развитие на управленският капацитет и управленска практика на читалищните организации;

Превръщане на народните читалища в реални структури на гражданското общество;

Специфични цели:

1. Сътрудничеството между читалищните организации;

2. Засилване ролята на читалището, като гражданска организация и център за общностно развитие с културни, образователни, информационни, социални и граждански функции. *Насърчаването на активна гражданска позиция.*

3. Управление чрез планове и програми;

4. Подпомагане ефективността на сътрудничество с общинските администрации.

Приоритет 3 : Техническо обезпечаване

Основна цел: :Осигуряване на равнопоставеност при достъпа на информация

Специфични цели:

- 1.Създаване и поддържане на електронни информационни мрежи.
- 2.Техническо обезпечаване и дейност на читалището като информационен център.

Основна цел:

Осигуряване на равнопоставеност при достъпа до информация.

V. РАЗВИТИЕ НА ОСНОВНИТЕ ДЕЙНОСТИ

- 1.Библиотечна дейност
- 2.Културно масова дейност
- 3.Художествена самодейност
- 4.Изготвяне на проекти
- 5.Финансова – счетоводна дейност
- 6.Организационна дейност
- 7.Материално-техническа база

А.Библиотечна дейност

Читалищните библиотеки обслужват населението по местоживеене и главната им задача е работа с читателя, масова дейност, справочно-библиографска и краеведческа дейност, комплектоване и организация на библиотечния фонд, който да отговаря на нуждите от пълноценно информационно обслужване на читателите.

Всяка година читалищата обогатяват библиотечния си фонд чрез кандидатстване пред Министерството на културата за допълваща субсидия за закупуване на книги и чрез планиране на средства в бюджетите си.

№	Читалище	Библиотечен фонд към края на 2018 г.	План за 2019 г.
1.	НЧ „ Войвода Генчо Къргов – 1920 ” гр. Гурково	16 768 библиотечни единици	Да се закупят книги за около 500 лв. Ще кандидатстват пред МК
2.	НЧ „ Изгрев – 1924 ” с. Паничерево	9 008 библ.единици	Ще закупят книги за около 500 лв. Ще кандидатстват пред МК
3.	НЧ „ Неделчо Попов – 1939 ” с. Конаре	3 718 библ. единици	Ще закупят книги за около 200 лв. Ще кандидатстват пред МК

Библиотеките вече не трябва да са места, в които можеш да отидеш и само да си вземеш книги за определен срок. Те трябва да предоставят информация и услуги, организират мероприятия, насърчават надарени хора да създават и споделят свои творби.

Изхождайки от гореизложеното, определяме следните основни

насоки в работата на читалищните библиотеки в община Гурково през 2019 година:

1. Осигуряване информация и достъп до Интернет за гражданите / населените места, където това е възможно/.
2. Извършване на социални дейности и услуги в малките населени места
3. Възпитаване на интерес и култура за четене на книги, задоволяване потребностите на редовни читатели и посетители на библиотеката с нова литература и периодични издания.

Б. Културно – масова дейност

Това е дейността, която до голяма степен зависи от обществената подкрепа и организационните качества на служителите в читалищата. Тя включва организирането и провеждането на местните обичаи, тържествено отбелязване на бележити дати, национални и официални празници.

Подреджане на витрини, изложби и кътове.

Работа по обогатяване на съществуващите музейни сбирки.

В. Художествена самодейност

Друга основна дейност на читалището е развиване и подпомагане на любителското художествено творчество. Самодейните колективи, които ще работят в читалищата през 2019 г. са:

№	Читалище	Самодейни колективи	Брой самодейци
1.	НЧ „ Войвода Генчо Къргов – 1920 ” гр. Гурково	1. Детски танцов състав – две формации – малка и голяма 2. Група за стари градски песни „Нежни хризантеми” 3. Група за народно пеене 4. Група за автентичен фолклор 5. Клуб „Хорце” 6. Карате клуб „Будостил” 7. Коледарска група 8. Лазарска група 9. Детска танцова формация 10. Битов оркестър 11. Йога	34 самодейци 15 самодейци 15 самодейци 15 самодейци 25 самодейци 10 самодейци 25 самодейци 40 самодейци 12 самодейци 6 самодейци 15 самодейци
2.	НЧ „ Изгрев – 1924 ” с. Паничерево	1. Детски танцов състав 2. Танцов състав-възрастни 3. Женска певческа група 4. Коледарска група 5. Лазарска група 6. Група за местни обичаи 7. Индивидуални изпълнители	30 самодейци 14 самодейци 8 самодейци 15 самодейци 15 самодейци 18 самодейци 5 самодейци
3.	НЧ „ Неделчо Попов – 1939 ” с. Конаре	1. Певческа група „Конарски баби” 2. Коледарска група 3. Лазарска група 4. Група за местни обичаи 5. Екип „Дигитална следа”	8 самодейци 15 самодейци 22 самодейци 12 самодейци

През 2019 година, читалищата от община Гурково ще продължат утвърдената практика за работа на съставите.

Акценти в подготовката ще бъдат:

Провеждането на местни обичаи, организиране и провеждане на качествени културни мероприятия. Участия в събори от регионален характер.

Участие в XIX -я фестивал „С песните на Билчин юнак през вековете” в общинските празници: Празник на розата и Празник на Община Гурково и др. регионални и национални фестивали.

Честване на годишнини на читалищата в община Гурково.

Г. Изготвяне на проекти

Дейността по изготвянето на проекти по различни програми на ЕС и Министерството на културата да заеме полагащото ѝ се основно място в дейността на читалищните настоятелства.

Д. Финансово – счетоводна дейност

Основни източници за финансиране дейността на читалищата са държавата чрез субсидии и общината.

Читалищата събират и собствени средства от други източници, както следва: членски внос, дарения, такси, отдаване помещения под наем, като в малките населени места тези източници са несигурни и носят минимални приходи на читалищата.

Тук е ролята на Настоятелствата да проявят организаторски и мениджърски способности, за да може читалищата да функционират и се развиват нормално през 2019 година.

Особено важно е да се утвърждава общественно-полезната роля на читалищата като информационни и културни центрове в населените места.

Доказвайки тази своя роля, читалищата ще се утвърдят като жизнено необходими за населението институции, които да продължат да бъдат подпомагани и финансирани от държавата.

Счетоводната отчетност да бъде съобразена със законовите норми.

Да се изготвят месечни финансови отчети. Да се водят грижливо и редовно приходно-разходните документи.

В срок до 31 март на годината читалищните настоятелства да изготвят финансов отчет за предходната година.

Е. Организационна дейност

Читалищата в община Гурково организират своята дейност, като спазват основните принципи в закона – те са самостоятелни юридически лица. Всяко едно читалище поддържа своя членска маса и се ръководи от своя върховен орган – общото събрание, а през времето, в което не функционира – от законно избрано читалищно настоятелство.

VI.МАТЕРИАЛНО – ТЕХНИЧЕСКА БАЗА

Подържане на добра хигиена в сградите на читалищата.

Да се стопанисват добре наличните музейни експонати, костюми и библиотечен фонд.

Да се проучат програми за финансиране и подготвят проекти за кандидатстване за основни ремонти на читалищните сгради .

VII.ПАРТНЬОРСТВА

Основни партньори в дейността на читалищата са : Община Гурково, кметствата в селата, училищата и детските градини в общината, местни фирми и организации.

Принципите, при които се ръководят читалищата в отношенията със своите партньори са : отговорност и коректност.

VIII. КУЛТУРЕН КАЛЕНДАР

Културните прояви на читалищата са включени в Културния календар на общината за 2019 година.

Неразделна част от настоящата програма са годишните програми на всяко читалище от община Гурково за 2019 година, както следва:

- 1.Годишна програма на НЧ „Войвода Генчо Къргов – 1920” гр. Гурково
- 2.Годишна програма на НЧ „Изгрев – 1924” с. Паничерево
- 3.Годишна програма на НЧ „Неделчо Попов – 1939” с. Конаре

Настоящата програма е одобрена от общинските читалища на 19.11.2018 г.. година и внесена за приемане в Общински съвет в изпълнение на чл.26а от ЗНЧ.

Приета на заседание на ОбС 29.11.2018 г с Решение № 499/ 29.11.2018 г.